אישים באגרות הראי"ה

הרב יצחק יעקב רבינוביץ (ר' איצל'ה מפוניבז')

רבה של פוניבז' וראש ישיבה, מגדולי התורה בליטא · תרי"ד–תרע"ט (1854–1919)

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

הרב יצחק יעקב רבינוביץ נולד בשנת תרי"ד (1854) בשרשוב שבפלך גרודנה. בבריסק למד אצל רבי יוסף דוב הלוי סולובייציק, בעל "בית הלוי", ולמד בחברותא עם בנו, רבי חיים מבריסק. משנת תרמ"ט (1889) עמד בראש ישיבת "כנסת ישראל" בסלבודקה, ובשנת תרנ"ד (1894) עזב אותה בעקבות המחלוקת על שיטת המוסר, שהתנגד לה.

בשנת תרנ"ה (1895) התמנה לרבה של פוניבז', ובשנת תרע"א (1911) הקים בה "קיבוץ" לאברכים ולבחורים מצוינים. נפטר בכ' באדר תרע"ט (1919).

הרב קוק על ר' איצל'ה מפוניבז'

בסיוון תרע"ט (1919), כשהרב קוק שהה באנגליה, כתב לרב י"ש, שביקש להספיד את הרב הרכבי, שראה בעיתונים שנפטר "הגאון ר' יצחק מפאניוועז ז"ל". לדברי הרב קוק, "ראוי שהאי גברא רבא וגדול הדור בגדולת התורה יהי' העיקר בההספד" (כרך ג', אגרת תתקס).

האגרות

כרך ג', אגרת תתקס: הרב קוק כותב שעיקר ההספד צריך להיות על ר' יצחק מפוניבז', 'גדול הדור בגדולת התורה', שפטירתו נודעה מן העיתונים.

"וראוי שהאי גברא רבא וגדול הדור בגדולת התורה יהי' העיקר בההספד"

ראו גם

רבי חיים מבריסק, שלמד עמו בחברותא בבריסק. (רבי חיים מבריסק)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר ר' איצל'ה מפוניבז', לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ג' – אגרת תתקס

תמצית האגרת

תאריך ומקום: כ"ו סיון (תרע"ט) - וסטקליף **נמען:** הרב י"ש

ראוי להספיד בכבוד את הרב הרכבי, אבל עיקר ההספד צריך להיות על הגאון ר' יצחק מפוניבז' שנפטר. על חירופי הכופרים 'אין קץ להשיב', אבל אולי יכתוב דברים אחדים.

עיקרי הדברים

- הספד הרכבי.
- עיקר ההספד לרב פוניבז'.
- תשובה לכופרים.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], כ"ו סיון וועסטקליף. [וסטקליף, עיירת נופש על חוף הים באנגליה]

ידידי הרב הגאון ר"י"ש[2] שליט"א[3].

קבלתי מכתביו, ומפני כמה טרדות הנני מקצר א) הרה"ח[4] הרכבי ז"ל[5] [אברהם אליהו הרכבי, שנפטר בתרע"ט; ראו (כרך ב', אגרת תרכז)] כדאי הוא ודאי להיות נספד בכבוד. אמנם ראיתי בעתונים שבעוה"ר[6] נפטר לב"ע[7] הגאון ר'[8] יצחק מפאניוועז ז"ל, [הרב יצחק יעקב רבינוביץ ("ר' איצלה פוניבז'ר"), שנפטר בתרע"ט] וראוי שהאי גברא רבא וגדול הדור בגדולת התורה יהי'[9] העיקר בההספד.

ב) ע"ד[10] חירופיהם ואפיקורסותם של פושעינו אין קץ להשיב כאולתם, בכ"ז[11] אולי אכתב בזה דברים אחדים בל"נ[12], והשי"ת[13] ישמחנו בישועתו וירומם קרן ליראיו ויחוס על שם קדשו וכבוד תוה"ק[14] ועם סגולתו להושיעם בקרוב תשועת עולמים, והי'[15] זה שלו'[16] כנה"ר[17] ונפש ידי"ע[18] דוש"ת[19] באה"ר[20],

הק' אברהם יצחק ה"ק

1. ב"ה - ברוך השם
2. ר"י"ש - רבי יוסף ש... - שם אדם
3. שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
4. הרה"ח - הרב החסיד
5. ז"ל - זכרונו לברכה
6. שבעוה"ר - שבעוונותינו הרבים
7. לב"ע - לבית עולמו
8. ר' - רבי
9. יהי' - יהיה
10. ע"ד - על דבר
11. בכ"ז - בכל זאת
12. בל"נ - בלי נדר
13. והשי"ת - והשם יתברך

14. תוה"ק - תורתנו הקדושה
15. והי' - והיה
16. שלו' - שלום
17. כנה"ר - כנפשו הרמה
18. ידי"ע - ידידו עוז
19. דוש"ת - דורש שלומו ותורתו
20. באה"ר - באהבה רבה